

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งได้แก่ ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษกับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์กับความพึงพอใจจากรายการฯ และความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ ว่าตัวแปรเหล่านี้มีผลซึ่งกันและกันอย่างไร โดยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร
2. พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร
3. ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
5. พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากรายการ
6. ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

7. ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร

รูปแบบของการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิด (Closed-end) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนทั้งสิ้น 448 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) จากโรงเรียนประเภทต่างๆ ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน ตามสัดส่วนของโรงเรียนที่มีอยู่ในแต่ละประเภท แบ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล 7 โรงเรียน เอกชน 2 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอีก 1 โรงเรียน ข้อมูลที่ได้ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติเชิงพรรณนาแจกแจงเป็นค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายถึงลักษณะทางประชากร ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ส่วนสถิติเชิงอนุมานใช้ในการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี T-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance - ANOVA) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation) โดยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งผลจากการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ลักษณะทางประชากร

จากจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 448 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายด้วยจำนวน 284 ต่อ 164 คน โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 16-17 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ อายุระหว่าง 14-15 ปี และอายุ 18 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด ประเภทของโรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล รองลงมาคือ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีจำนวนน้อยที่สุด

ทั้งนี้เป็นไปตามสัดส่วนของการเลือกกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ **ระดับการศึกษา**ของกลุ่มตัวอย่าง โดยมากกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือมัธยมศึกษาปีที่ 5 และน้อยที่สุดคือ มัธยมศึกษาปีที่ 4 **แผนการเรียน**ที่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่มากที่สุดคือ วิทยาศาสตร์-คณิต มี 164 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับแผนการเรียนศิลป์-คำนวณที่มีจำนวนน้อยกว่าเพียง 3 คน คือ 161 คน รองลงมาคือ แผนการเรียนศิลป์-ภาษา มี 97 คนและแผนการเรียนอื่นๆ ได้แก่ ไทย-สังคม ศิลป์ทั่วไปและวิทยาศาสตร์-ช่าง มีกลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่น้อยที่สุดจำนวน 26 คน ในส่วนของ **ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมา** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี (เกรด 3 หรือ B) ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนถึง 225 คน แบ่งเป็นผลการเรียนระดับดีมาก(เกรด 4 หรือ A) จำนวน 84 คน ผลการเรียนระดับดี จำนวน 141 คนผลการเรียนในระดับพอใช้ (เกรด 2 หรือ C) มีจำนวน 137 คน ระดับผ่าน (เกรด 1 หรือ D) มีจำนวน 72 คน และระดับไม่ผ่าน (เกรด 0 หรือ E) มีอยู่เล็กน้อยจำนวน 12 คน สำหรับ**อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง** กลุ่มตัวอย่างมีบิดาหรือผู้ปกครองชายประกอบอาชีพมากที่สุดใน 3 อันดับแรกเช่นเดียวกับมารดาหรือผู้ปกครองหญิงคือ ทำธุรกิจส่วนตัว รับราชการและพนักงานบริษัทเอกชน ตามลำดับ โดยที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองชายและหญิงของกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ น้อยที่สุดและครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001-40,000 บาท

ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ

โดยมากกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง โดยจุดมุ่งหมายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้านนี้มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคตและเพื่อให้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้นกว่าเดิม ตามลำดับ เนื้อหาภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างต้องการแสวงหาความรู้มากที่สุดคือ คำศัพท์ (Vocabulary) รองลงมาคือ การสนทนาโต้ตอบ (Conversation) และการฟัง (Listening) เป็นอันดับที่ 3 ส่วนเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการแสวงหาความรู้ น้อยที่สุดคือ สำนวน (idiom) และการเขียน (Writing) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีต่างๆ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และวิธีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยสูงสุด) 3 อันดับแรกคือ การถามจากเพื่อนหรือคนรู้จัก (3.50) การชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ (3.19) และการอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ (3.09) ตามลำดับ วิธีการที่กลุ่มตัวอย่างใช้แสวงหาความรู้ น้อยที่สุดคือ การหาครูมาสอนภาษาอังกฤษที่บ้าน (ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 1.47)

พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างรับชมเป็นประจำมากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ รายการเพลง ละคร รายการที่ให้สาระความรู้ รายการเกมส์โชว์ รายการทอล์คโชว์ รายการข่าว และรายการกีฬา โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเป็นจำนวน 413 คน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 35 คนเท่านั้นที่ไม่รับชมรายการประเภทนี้ สำหรับกลุ่มที่รับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ โดยมากให้เหตุผลหลัก 2 ประการในการรับชมว่า เป็นเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองและเพราะต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในระหว่างการรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการประเภทนี้ส่วนใหญ่มีความตั้งใจชมรายการเพียงอย่างเดียวโดยไม่ทำกิจกรรมอื่นใดเลย แต่หากพิจารณาถึงกิจกรรมที่กลุ่มนี้มักจะทำในระหว่างการรับชมรายการประเภทนี้มากที่สุดคือ ทำการบ้าน อ่านหนังสือหรือรับประทานอาหารไปด้วย รายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับ 1 ได้แก่ รายการประเภทบันเทิงหลากหลายคือ รายการ อี ฟอร์ ทินส์ อันดับ 2 ได้แก่ รายการประเภทลอนมาษาโดยตรงคือ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟและอันดับ 3 ได้แก่ รายการประเภทเกมส์โชว์คือ รายการ เอ อี โอ ฟอ ยู โดยทั้ง 3 รายการนี้กลุ่มตัวอย่างที่รับชมมีความถี่และลักษณะของการรับชมรายการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมากกว่ารายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์รายการอื่นที่กลุ่มตัวอย่างมีความถี่และลักษณะของการรับชมรายการอยู่ในระดับต่ำ สำหรับปัจจัย 3 ประการแรกที่ทำให้ชื่นชอบรายการทั้ง 3 รายการที่กล่าวถึงข้างต้นนั้น เป็นเพราะรูปแบบของรายการสนุกสนานและน่าสนใจ เนื้อหา มีประโยชน์ตรงกับความต้องการและช่วงเวลาออกอากาศสะดวกต่อการรับชม ตามลำดับ

ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการประเภทนี้มีความคาดหวังประโยชน์จากรายการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความคาดหวังประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่างมีสูงที่สุด 3 อันดับแรกคือ ความคาดหวังในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (ค่าเฉลี่ย 3.99) ได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.87) ได้ฝึกการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษ (ค่าเฉลี่ย 3.77) ตามลำดับ เมื่อแยกประเภทของความคาดหวังประโยชน์ในด้านต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังประโยชน์ในด้านความบันเทิงมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.83) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.51) และด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ (3.23) โดยที่ความ

คาดหวังประโยชน์ในด้านความบันเทิงเพียงด้านเดียวที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่านั้น ส่วนในด้านอื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

ระดับความพึงพอใจจากรายการของกลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการประเภทนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความพึงพอใจในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (3.93) ได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น (3.89) และใช้คำศัพท์หรือสำนวนภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากขึ้น (3.67) เมื่อแยกประเภทความพึงพอใจในด้านต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านความบันเทิงมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.77) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.48) และด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.17)

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ จำนวน 35 คน ได้ให้เหตุผลถึงการไม่เปิดรับชมรายการประเภทนี้มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ เพราะช่วงเวลาในการออกอากาศไม่สะดวกต่อการรับชม เพราะเนื้อหาของรายการที่มีอยู่ไม่ตรงกับความสนใจ และเพราะไม่ชอบรูปแบบของรายการที่น่าเบื่อ ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เปิดรับชมและไม่รับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ยังได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำรายการในด้านต่างๆ ด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดแทรกความบันเทิง รูปแบบของรายการที่ต้องการมากที่สุดคือ เป็นการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาไทยประกอบ ซึ่งผู้ดำเนินรายการจะเป็นบุคคลใดก็ได้ที่มีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการออกอากาศรายการประเภทนี้ทุกวันในช่วงเวลาระหว่าง 17.00-19.00 น. และควรมีความยาวของรายการในแต่ละครั้งประมาณ 20-30 นาที นอกจากนี้ ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างบางรายที่พบมากคือ ต้องการให้มีรายการให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่มากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ควรมีการนำเพลง ภาพยนตร์หรือการ์ตูนต่างประเทศที่ได้รับความนิยมมานำเสนอพร้อมกับมีตัวหนังสือเป็นคำแปลภาษาไทยอธิบายประกอบกับผู้ดำเนินรายการ เนื้อหาของรายการควรสอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและเรื่องที่กำลังได้รับความสนใจเป็นภาษาอังกฤษและควรมีการตั้งคำถามชิงรางวัลจากเนื้อหาของรายการให้กับผู้ชมด้วย

2. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

เพศ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

อายุ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยนักเรียนกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 16-17 ปี มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนกลุ่มที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

ประเภทของโรงเรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ระดับการศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

แผนการเรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในแผนการเรียนต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมาต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนวิชานี้ในระดับดีมาก (เกรด 4 หรือ A) มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับพอใช้ (เกรด 2 หรือ C) กลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับผ่าน (เกรด 1 หรือ D) และกลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับไม่ผ่าน (เกรด 0 หรือ E) และกลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับไม่ผ่านยังมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษน้อยกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับดี (เกรด 3 หรือ B) พอใช้และผ่านด้วย

อาชีพของบิดาหรือผู้ปกครองชาย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานครที่มีบิดาหรือผู้ปกครองชายประกอบอาชีพต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

อาชีพของมารดาหรือผู้ปกครองหญิง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานครที่มีมารดาหรือผู้ปกครองหญิงประกอบอาชีพต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ย/เดือน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานครที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยนักเรียนกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ย 80,001-100,000 บาทต่อเดือนมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 20,00 บาทต่อเดือน

สมมติฐานที่ 2 : พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

เพศ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยนักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้มากกว่านักเรียนเพศชาย

อายุ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

ประเภทของโรงเรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้มากกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ระดับการศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 แต่จากการทดสอบไม่พบว่านักเรียนที่ศึกษาในระดับใดมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้มากหรือน้อยกว่ากันอย่างไร

แผนการเรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่ในแผนการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมาต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

อาชีพของบิดาหรือผู้ปกครองชาย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีบิดาหรือผู้ปกครองชายประกอบอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

อาชีพของมารดาหรือผู้ปกครองหญิง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีมารดาหรือผู้ปกครองหญิงประกอบอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.129 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 : ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.138 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 : พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากรายการ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจจากรายการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.179 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า มีเพียงความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ 0.138 (ค่า R^2) ส่วนความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการแต่อย่างใด

สมมติฐานที่ 7 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังประโยชน์จากรายการและพฤติกรรมเปิดรับชมรายการเท่านั้นที่สามารถร่วมกันอธิบายความพึงพอใจของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้วยร้อยละ 71.8 ($R^2 = .718$) และเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก กล่าวคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์และมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้มาก จะมีความพึงพอใจจากการรับชมรายการมากด้วย ส่วนตัวแปรความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่สามารถร่วมอธิบายความพึงพอใจของนักเรียนได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่กล่าวไว้ข้างต้นได้นำมาอภิปรายแยกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการอภิปรายผลจากการวิเคราะห์เชิงพรรณนาในเรื่องของความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการ และส่วนที่ 2 เป็นการอภิปรายผลการวิเคราะห์เชิงอนุมานหรือจากการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1: ผลจากการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ

การศึกษาถึงเรื่องความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางโดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการหลักในการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคตและเพื่อให้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้งสามประการนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสุชาและสุรางค์ จันทร์โสม (2528) ที่กล่าวถึงความสนใจของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยของนักเรียนในระดับนี้ว่าจะมีความสนใจสร้างนิสัยการเรียนที่ดีหรือมีความสนใจทางด้าน

การศึกษาและสนใจที่จะเลือกอาชีพตามความสามารถของตน เช่นเดียวกับ ปราดนี รามสูต (2528) ที่กล่าวว่า วิทยาลัยจะให้ความสนใจสูงต่อการแสวงหาโอกาสที่จะได้รับความสำเร็จทางด้าน การเรียน มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และสนใจเก็บความคิด ข่าวสารจากที่ต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ สิ่งที่เรียน ดังนั้น เพื่อผลด้านการศึกษาและการมีอาชีพที่ดีในอนาคต ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกเหนือจากการ เรียนในชั้นเรียนที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นไปตามหลักจิตวิทยาในเรื่องความต้องการของวิทยาลัย ทั้งยังเป็นจุดมุ่งหมายที่ให้ผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในระยะสั้นเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ให้ผลการเรียนของวิชานี้ดีขึ้นซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนในสภาพการณ์ปัจจุบันหรืออนาคต อันไม่ไกลนัก เช่น ภาคการศึกษาหรือปีการศึกษาหน้า ขณะเดียวกันก็เป็นผลระยะยาวที่จะเกิดขึ้น สนองความต้องการหรือความสนใจของตัวนักเรียนในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตด้วย การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมในขณะที่ยังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะ ช่วยเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้ ได้ทำงานที่สนใจหรือตามที่ใฝ่ฝันไว้เมื่อจบการศึกษาในระดับสูงต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพ ที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในการทำงานอย่างมาก ที่เห็นได้ชัด เช่น อาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ทูต ล่าม เป็นต้น

การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษตามความต้องการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้แล้วนั้น วิธีการที่นักเรียน นิยมใช้กันมากเรียงตามอันดับ 1-3 คือ การถามจากเพื่อนหรือคนรู้จัก การชมรายการที่ให้ความรู้ ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ และการอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีการทั้ง 3 วิธีนี้ล้วนแล้วแต่ไม่ต้องใช้ความพยายามหรือความยากลำบากหรือการเสียค่าใช้จ่าย มากมายในการให้ได้มาซึ่งความรู้ด้านนี้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารที่ Wilbur Schramm (1973) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารที่อยู่ใกล้ตัวหรือเป็นประโยชน์ต่อตนเองและหาได้ง่าย สอดคล้องกับความเห็นของ Atkin (อ้างถึงใน Schramm) ที่ว่า บุคคลจะแสวงหาข่าวสารที่มีผลตอบแทนหรือสิ่งที่จะได้รับกลับ มาสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปและไม่มีภาระผูกพันหรือมีน้อย ภาษาอังกฤษเป็นข่าวสารหรือ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาก เพราะเป็นวิชาบังคับในชั้น เรียนของนักเรียนระดับนี้ และยังเป็นวิชาที่ต้องใช้ในการสอบเข้าศึกษาต่อระดับสูง จึงมีแนวโน้ม ที่นักเรียนระดับนี้จะให้ความสำคัญกับการเรียนและแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษโดยการถามจากเพื่อนหรือคนรู้จัก นักเรียนระดับนี้ซึ่งอยู่ในช่วง ของวิทยาลัย วิทยาลัยที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อน มีการพบปะ สماع มีโอกาสได้รู้จักกับ

คนทั่วไปมาก การสอบถามหรือหาความรู้จากเพื่อนหรือคนที่ตนเองรู้จัก สนิทสนม คุ้นเคย ก็สามารถทำได้โดยง่าย ได้ความรู้จากคนใกล้ชิด โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือมีภาระผูกพันด้วย เพราะเพื่อนที่สนิทก็คงจะยินดีให้ความช่วยเหลือ และถ้าเป็นเพื่อนหรือคนรู้จักมีความรู้หรือเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษมาก ก็จะเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้ด้านนี้ให้กับนักเรียนได้สะดวก และให้ผลประโยชน์กลับมามากขึ้น เพราะความสนิทสนมและการมีเวลาพบปะกันบ่อยในกลุ่มเพื่อนหรือคนรู้จัก จะทำให้มีโอกาสซักถามความรู้และมีเวลาให้เพื่อนช่วยคลายข้อสงสัยในเรื่องนี้ให้ได้มากขึ้น

วิธีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้ที่ไว้กันมากอีกวิธีหนึ่งคือ การชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ซึ่งก็สอดคล้องกับที่ Schramm และ Atkin ได้กล่าวไว้คือ เป็นวิธีที่ไม่ต้องใช้ความพยายามมากมายในการขวนขวายหาความรู้ภาษาอังกฤษแต่อย่างใด เป็นแหล่งให้ความรู้ภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องมีภาระผูกพันหรือเสียค่าใช้จ่ายมาก เพราะในปัจจุบันแทบจะทุกครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานครมีเครื่องรับโทรทัศน์อยู่ภายในบ้านและนักเรียนวัยรุ่นก็มักจะสนใจชมรายการต่างๆ ทางโทรทัศน์อยู่แล้ว ยิ่งมีรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษในรูปแบบใหม่ๆ ที่ดึงดูดความสนใจของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต เพียงแต่เปิดเครื่องรับโทรทัศน์แล้วชมรายการประเภทนี้ นักเรียนก็จะได้รับผลตอบแทนคือ ความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นแล้วยังได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินที่สอดแทรกอยู่ในรายการ โดยที่ไม่จำเป็นต้องเหน็ดเหนื่อยกับการออกไปหาความรู้นอกบ้านหรืออาศัยคำอธิบายและความช่วยเหลือจากผู้อื่นเลยก็ได้ เพียงแต่ต้องใช้สมาธิ ความตั้งใจและความสนใจของตัวเองนักเรียนเองที่จะติดตามเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ประเภทนี้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำหากต้องการให้เกิดผลอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงน่าจะเป็นเหตุผลที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครเลือกใช้วิธีนี้ในการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากเป็นอันดับ 2

สำหรับวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยการอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ง่ายสบาย สะดวกและให้ผลประโยชน์คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ โดยอาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายบ้างกับการหาซื้อหนังสือประเภทนี้หรืออาจจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเลยก็ได้ หากห้องสมุดของโรงเรียนมีหนังสือที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนสนใจ ก็สามารถยืมหนังสือออกมาอ่านได้อีกทั้งไม่ต้องขอคำอธิบายหรือความช่วยเหลือจากใคร ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ต้องคอยติดตามให้ได้เนื้อหาอย่างต่อเนื่องจากรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ จึงเป็นวิธีแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนระดับนี้มากเป็นอันดับ 3

จะเห็นได้ว่า อันดับของวิธีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 3 วิธีที่ได้จากการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นผลมาจากความบ่อยครั้งในการใช้แสวงหาความรู้ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่งกับหลักการของทฤษฎีแสวงหาข่าวสารของบุคคลที่กล่าวไว้ข้างต้น หากจะพิจารณาให้ดีแล้ววิธีการทั้ง 3 วิธีนี้ยังมีการเรียงลำดับความนิยมของนักเรียนในการใช้แสวงหาความรู้ตามความสะดวกและความง่ายในการได้มาซึ่งความรู้โดยเริ่มจากแหล่งที่ใกล้ตัวที่สุด การได้ความรู้โดยเสียค่าใช้จ่ายและมีภาระผูกพันน้อยที่สุด แล้วค่อยเพิ่มความยากในการได้ความรู้ เสียค่าใช้จ่ายหรือมีภาระผูกพันมากขึ้นตามลำดับ (จากเพื่อนหรือคนรู้จัก จากรายการโทรทัศน์และจากหนังสือ)

พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

จากผลการวิจัยโดยทั่วไปนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครจะให้ความสนใจรับชมรายการประเภทเพลง ละคร และรายการที่ให้สาระ ความรู้ มากที่สุดเรียงตามลำดับ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่นักเรียนในวัยรุ่นจะสนใจและติดตามรับชมรายการประเภทเพลงและละคร ที่เป็นรายการเน้นความบันเทิงเป็นหลัก ตามที่ อรรถวรรณ วิจิกรณะ (2533) ได้ระบุไว้ในงานวิจัยว่า ธรรมชาติของวัยรุ่นมักจะเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลินและเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทนิดา พันธุเมเลน (2536) ที่ช่วยย้ำในประเด็นที่ว่า เนื้อหาจากสื่อมวลชนที่นักเรียนโรงเรียนสตรีรัตนทพบุรีเปิดรับมากที่สุดคือ เนื้อหาประเภทบันเทิง แต่เนื้อหาประเภทความรู้มีการเปิดรับต่ำสุด ซึ่งในประเด็นนี้มีความขัดแย้งกับงานวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า รายการประเภทที่ให้สาระ ความรู้ เป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากเป็นอันดับ 3 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นกลุ่มที่เจาะจงเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นกลุ่มที่จะต้องมีการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องมีการขวนขวายหาความรู้จากแหล่งต่างๆ มากขึ้น และการเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ก็มีความกว้างขวางมากกว่าเพราะกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากโรงเรียนประเภทต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากงานวิจัยของภัทนิดา พันธุเมเลน ครอบคลุมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งระดับต้นและระดับปลาย แต่เจาะจงเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนสตรีรัตนทพบุรีเท่านั้น นอกจากนี้สภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในด้านการศึกษาและการสื่อสารมวลชนก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผลการวิจัยทั้งสองชิ้นในประเด็นนี้ไม่สอดคล้องกัน การเปลี่ยนแปลงระบบการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทำให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องปรับตัวสนใจข่าวสารหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับ

ผู้อื่น เช่นเดียวกับวงการสื่อสารมวลชนที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนา ทำหน้าที่ของการเป็นสื่อมวลชนให้ครบถ้วนหรือมากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งให้กับสื่อเอง และหน้าที่ในการให้ความรู้หรือการศึกษา (Educational Function) ซึ่งเป็นหน้าที่หนึ่งของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคม (ประมว สตะเวทิน, 2533) ก็มีการใช้แพร่หลายมากขึ้นจากเดิมที่อาจจะไม่เน้นความสำคัญในการทำหน้าที่นี้เท่าไรนัก โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ซึ่งแต่เดิมจะมุ่งเน้นการทำหน้าที่ให้ความบันเทิงมาก (Entertainment Function) แต่ปัจจุบันก็มีการปรับปรุง พัฒนา คัดแปลงรูปแบบรายการที่ให้ความรู้โดยสอดแทรกความบันเทิงควบคู่ไปด้วยในบางรายการ เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นมากขึ้น ด้วยเหตุเหล่านี้จึงอาจจะเป็นผลให้รายการที่ให้สาระ ความรู้ได้รับความนิยมนมากเป็นอันดับ 3 จากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการที่ให้สาระ ความรู้ทางโทรทัศน์ประเภทหนึ่งคือ รายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับชมรายการประเภทนี้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 92.2 ด้วยเหตุผลที่นักเรียนระบุถึงมากที่สุดคือ เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองและรองลงมาคือ ต้องการความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การที่นักเรียนส่วนใหญ่มีการเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เพื่อแสวงหาความรู้ นั้น Dohohew & Tipton (1978) ได้กล่าวถึงกระบวนการแสวงหาข่าวสารของบุคคลว่า มีจุดเริ่มจากการที่บุคคลเกิดความสนใจข่าวสารแล้วนำมาเปรียบเทียบกับความรู้สึกในจิตใจของตนเอง ถ้าข่าวสารนั้นสอดคล้องกับทัศนคติของตนก็จะติดตามค้นหารายละเอียดต่อไป และพยายามเข้าถึงเพื่อการรับข่าวสารนั้น ในกรณีนี้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมากมีความสนใจในภาษาอังกฤษ และเห็นว่ารายการประเภทนี้จะสนองของความสนใจของตนได้จึงมีการเปิดรับชมกันเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ เหตุผลในการรับชมรายการยังเป็นไปตามที่ศิริชัย ศิริภายะและกาญจนา แก้วเทพ (2531) ได้อธิบายถึงการใช้สื่อและความพึงพอใจไว้ว่า ความต้องการที่ผู้รับสารใช้สื่อมีด้วยกันหลายประการ และความต้องการที่สอดคล้องกับผลการวิจัยในประเด็นนี้คือ เพราะต้องการสารสนเทศ เพื่อสนองของความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจเป็นการเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเองและเพราะความต้องการบันเทิง เพื่อความสนุกสนานเป็นการผ่อนคลายทางหนึ่ง เมื่อพิจารณาต่อไปถึงรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนระดับนี้ชอบทั้ง 3 อันดับ ได้แก่ รายการ อี ฟอร์ ทินส์ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ และรายการ เอ อี ไอ ฟอรั ยู ตามลำดับนั้น จะยิ่งสนับสนุนเหตุผลในการรับชมมากยิ่งขึ้นด้วย เพราะรายการที่กล่าวถึงทั้ง 3 รายการนี้ ให้ความรู้ภาษาอังกฤษกับผู้ชมอย่างแน่นอน แต่ในแง่ของความบันเทิงสนุกสนาน เพลิดเพลินที่ผู้ชมจะได้รับนั้นน่าจะมาจาก 2 รายการมากกว่าคือ รายการ อี ฟอรั ทินส์ ซึ่งเป็นรายการประเภทบันเทิงหลากหลาย ที่นำเอาเรื่องราวในวงการบันเทิงทั้งจากในประเทศและ

ต่างประเทศ เช่น เพลง ภาพยนตร์ สัมภาษณ์ศิลปิน ดาราหรือนักร้อง มาอธิบายโดยให้คำศัพท์ภาษาอังกฤษประกอบ ซึ่งแม้ว่ารายการนี้เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน 2540 (ข้อมูลจากบริษัท แกรมมีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน), 2542) แต่ก็ได้รับความนิยมจากนักเรียนระดับนี้มากเป็นอันดับ 1 และรายการ เอ อี ไอ ฟอรั ยู รายการประเภทเกมโชว์ที่เป็นการแข่งขันเล่นเกมส์โดยใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นรายการที่มีอายุน้อยที่สุดในสามรายการนี้คือ เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม 2540 (ข้อมูลจากบริษัท เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน), 2542) และได้รับความนิยมมากเป็นอันดับ 3 ในขณะที่ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ รายการประเภทสอนภาษาโดยตรง ซึ่งเริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อเดือนมกราคม 2540 (ข้อมูลจากบริษัท ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ จำกัด, 2542) โดยมีรูปแบบรายการที่อธิบายหรือให้ความรู้ภาษาอังกฤษโดยตรง ไม่ได้เน้นความบันเทิงในการจัดทำรายการดังเช่นรายการในอันดับที่ 1 และ 3 ที่ค่อนข้างจะเจาะกลุ่มเป้าหมายผู้ชมคือ กลุ่มวัยรุ่น ซึ่งกลับได้รับความนิยมอยู่ในอันดับ 2 รองจากรายการ อี ฟอรั ทินส์ ทั้งๆ ที่ได้เผยแพร่รายการสู่สายตาผู้ชมมาก่อน และจากการวิจัยถึงปัจจัยที่ทำให้ให้นักเรียนชอบรายการเหล่านี้พบว่า ปัจจัยด้านความบันเทิงได้รับการกล่าวถึงก่อนปัจจัยด้านความรู้คือ รูปแบบของรายการสนุกสนานและน่าสนใจ เป็นปัจจัยอันดับแรกที่ทำให้นักเรียนชอบ ซึ่งก็น่าจะหมายถึงรายการ อี ฟอรั ทินส์ และ เอ อี ไอ ฟอรั ยู ที่มีรูปแบบรายการเน้นการให้ความรู้ภาษาอังกฤษคู่กับความบันเทิง มีผู้ดำเนินรายการเป็นวัยรุ่น เป็นดารา นักร้องที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก สร้างสีสัน ความสดใสและความสนุกสนานให้กับผู้ชมที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นได้มาก ปัจจัยด้านความรู้ที่รองลงมาคือ เนื้อหา มีประโยชน์ตรงกับความต้องการ ซึ่งทั้งสามรายการก็ล้วนแล้วแต่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษในด้านคำศัพท์ จำนวน การใช้คำต่างๆ แก่ผู้ชมที่สนใจทั้งสิ้น และอันดับ 3 คือ ช่วงเวลาออกอากาศสะดวกต่อการรับชม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง เพราะถ้ารูปแบบและเนื้อหาของรายการดี น่าสนใจ แต่ออกอากาศในช่วงที่มีผู้ชมน้อย รายการก็คงจะไม่ได้ได้รับความนิยมซึ่งก็นับว่ารายการทั้งสามมีเวลาในการออกอากาศที่เหมาะสมคือ รายการ อี ฟอรั ทินส์ และรายการ เอ อี ไอ ฟอรั ยู ออกอากาศทุกวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดของนักเรียน ส่วนรายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ ออกอากาศในช่วงช่วงค่ำ 19.00 น. ทุกวัน นักเรียนก็กลับถึงบ้านเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยรวมถึงผลการวิจัยในประเด็นนี้ การได้รับความบันเทิงหรือความสนุกสนานเพลิดเพลินน่าจะเป็นสิ่งที่มีผลต่อการเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มากกว่าการได้รับความรู้จากรายการ

สำหรับความถี่ของการรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ลักษณะการรับชมรายการกลับอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะว่านักเรียนสามารถค้นคว้าหรือแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษได้จากหลาย

แหล่ง ไม่จำเป็นต้องอาศัยแหล่งความรู้เพิ่มเติมจากการชมรายการโทรทัศน์เท่านั้น แต่ก็แสดงให้เห็นว่ารายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เป็นแหล่งที่ให้ความรู้แก่นักเรียนระดับนี้ได้ดีพอสมควร จึงทำให้ความถี่ในการรับชมรายการมีอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลด้านเวลาที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องคร่ำเคร่งกับการเรียน การสอบ การทำรายงานหรือการเตรียมตัวสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรืออื่นๆ จึงทำให้ลักษณะของการรับชมรายการปรากฏผลอยู่ในระดับต่ำคือ นักเรียนมีการติดตามรับชมรายการในแต่ละครั้งแต่เพียงบางส่วนมากกว่าการรับชมจนจบหรือตลอดทั้งรายการ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากมีการพัฒนารายการประเภทนี้ให้มีรูปแบบให้ความรู้คู่กับความบันเทิงที่น่าสนใจ เนื้อหามีสาระและเป็นประโยชน์มากขึ้น ความถี่และลักษณะการรับชมรายการของนักเรียนระดับนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นด้วย

ในส่วนของนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ซึ่งมีอยู่จำนวนไม่มากนัก เพียง 35 คนหรือร้อยละ 7.8 นั้น ได้ให้เหตุผลในการไม่รับชม 3 อันดับแรกว่า เพราะช่วงเวลาออกอากาศไม่สะดวกต่อการชม เนื้อหาของรายการไม่ตรงกับ ความสนใจ และไม่ชอบรูปแบบของรายการก็สนับสนุนทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารของ Donohew & Tipton (1978) ที่ว่า ถ้าบุคคลสนใจข่าวสาร แต่ถ้าข่าวสารนั้นขัดแย้งกับความคิดหรือทัศนคติของตน บุคคลก็จะเลิกให้ความสนใจหรือหันเหความสนใจไปรับข่าวสารอื่น การที่นักเรียนกลุ่มนี้ไม่เปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่ได้หมายความว่า พวกเขาจะไม่สนใจที่จะแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ในความเป็นจริงพวกเขาอาจจะสนใจภาษาอังกฤษมาก แต่เป็นเพราะเหตุผลหลักทั้ง 3 ประการข้างต้นที่ทำให้เกิดความขัดแย้งกับทัศนคติของพวกเขาจึงไม่เปิดรับชมรายการประเภทนี้

ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งได้จากการวิจัยนั้น โดยรวมแล้วจัดอยู่ในระดับปานกลาง แต่ถ้าพิจารณาความคาดหวังประโยชน์รายข้อพบว่า ความคาดหวังประโยชน์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรกคือ ความคาดหวังในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (3.99) การได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น (3.87) และได้ฝึกการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษ (3.77) ซึ่งความคาดหวังเหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องของการเพิ่มพูนความรู้และการได้รับความสนุกสนาน ทั้งนี้ การที่ความคาดหวังในเรื่องเหล่านี้อยู่ในระดับสูงน่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากจุดมุ่งหมายในการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและ

เหตุผลในการรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้กล่าวไว้แล้วก่อนหน้านี้ (ตารางที่ 11 และ 16) และจะเห็นได้ว่า เมื่อแยกประเภทของความคาดหวังประโยชน์ออกเป็นด้านต่างๆ ตามหลักที่นักวิชาการในทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อและทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจได้ระบุไว้ นั่นคือ ความคาดหวังประโยชน์ด้านความบันเทิงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และเป็นความคาดหวังประโยชน์เพียงด้านเดียวเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างมีในระดับสูง ส่วนในด้านอื่นคือ ด้านความรู้ ด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ และด้านความพอใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งๆ ที่ความคาดหวังในด้านความรู้น่าจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงด้วย เพราะมีความเกี่ยวข้องกับรายการประเภทนี้โดยตรง แต่กลับพบว่ามีในระดับปานกลางเท่านั้น จึงเท่ากับเป็นการช่วยย้ำความคิดของผู้วิจัยที่ว่ากลุ่มตัวอย่างรับชมรายการประเภทนี้เพราะความสนุกสนานมากกว่าความรู้ภาษาอังกฤษที่จะได้รับ ดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วในประเด็นของรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนระดับนี้ชอบ และปัจจัยที่ทำให้ชอบรายการนั้นในหัวข้อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ซึ่งการที่กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังประโยชน์ในด้านความบันเทิงสูงกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะด้านความรู้ก็น่าจะเป็นเพราะว่ารายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มตัวอย่าง 2 รายการเป็นรายการที่สอดแทรกความบันเทิงมากกว่าเป็นรายการที่สอนหรือให้ความรู้ภาษาอังกฤษโดยตรง คือ รายการประเภทบันเทิงหลากหลาย อี ฟอร์ ทินส์ และรายการประเภทเกมส์โชว์ เอ อี ไอ ฟอรั ยู ซึ่งเป็นรายการที่ไม่ได้มุ่งเน้นการสอนหรือให้ความรู้ภาษาอังกฤษอย่างชัดเจนมากนักดังเช่นรายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ เพราะยังมีการนำเอาความบันเทิงมาเป็นรูปแบบหลักในการดำเนินรายการ ซึ่งก็เป็นกลวิธีอย่างหนึ่งในการจัดทำรายการให้ความรู้หรือการศึกษาเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนวัยรุ่นในปัจจุบัน จึงอาจเป็นผลให้นักเรียนมุ่งหวังหรือซึมซับเอาความสนุกสนานหรือความบันเทิงจากรายการมากกว่าความรู้ภาษาอังกฤษที่ทางรายการมีให้

อย่างไรก็ตาม ความคาดหวังประโยชน์จากรายการประเภทนี้ยังเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับความพึงพอใจจากรายการด้วย โดยความคาดหวังในเรื่องใดที่อยู่ในระดับสูงและปานกลาง ความพึงพอใจในเรื่องนั้นก็จะอยู่ในระดับสูงและปานกลางด้วย (ตาราง 4.22 และ 4.23) ดังที่ Wenner (1986) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจที่ได้รับจากการรับชมรายการโทรทัศน์ว่า ความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังโดยที่จะสัมพันธ์กันเฉพาะในเรื่องเดียวกันเท่านั้น และไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในเรื่องที่ต่างกัน

ความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

ความพึงพอใจโดยรวมจากรายการประเภทนี้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้จากการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ความพึงพอใจในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (3.93) การได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น (3.89) และการใช้คำศัพท์หรือสำนวนภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากขึ้น (3.67) ตามลำดับ ซึ่งเป็นความพึงพอใจในเรื่องเดียวกันกับความคาดหวังประโยชน์ทั้งสิ้น เพียงแต่ลำดับของความพึงพอใจในส่วนนี้มีความแตกต่างกับความคาดหวังประโยชน์คือ ในเรื่องของได้ฝึกการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังประโยชน์เรื่องนี้สูงเป็นอันดับที่ 3 แต่ผลของความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 3 กลับพบว่าเป็น การได้รู้วิธีใช้คำ สำนวนในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะก่อนหน้าที่จะมีการรับชมรายการ นักเรียนมีความคาดหวังว่าจะได้ฝึกการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษจากรายการมากกว่าการได้รู้วิธีใช้คำ สำนวนในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง แต่เมื่อได้รับชมรายการแล้ว ความพึงพอใจในเรื่องนี้กลับมีมากกว่าการได้ฟังสำเนียงภาษาอังกฤษ และเมื่อพิจารณาในประเภทของความพึงพอใจ ผลที่ได้ก็สอดคล้องกับความคาดหวังประโยชน์ คือ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านความบันเทิงมากที่สุด และเป็นความพึงพอใจในระดับสูงเพียงด้านเดียวเท่านั้น ในขณะที่ความพึงพอใจในด้านความรู้ ด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์และด้านความพอใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งก็ยืนยันว่าความคาดหวังประโยชน์กับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ มีความสัมพันธ์ในเรื่องเดียวกันดังที่ได้อภิปรายไว้ในหัวข้อความคาดหวังประโยชน์ไปแล้ว และถ้านำผลการวิจัยในเรื่องนี้มาเปรียบเทียบกับความคาดหวังประโยชน์ว่าหลังจากที่นักเรียนได้ชมรายการแล้ว มีความพึงพอใจด้านใดบ้างที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากความคาดหวังประโยชน์ก็พบว่า ความพึงพอใจในด้านความบันเทิง ด้านความรู้ ด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ล้วนแล้วแต่ลดลงจากความคาดหวังประโยชน์ทั้งสิ้น แต่ด้านความพอใจกลับมีค่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในด้านความบันเทิง ความรู้ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้เพียงพอหรือมากกว่าความคาดหวังประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่างมีก่อนหน้าการรับชมรายการ แต่ทำให้ด้านความพอใจเพิ่มมากขึ้น จึงถือได้ว่ารายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ไม่ได้สร้างความผิดหวังให้กับกลุ่มตัวอย่างมากนัก เพราะแม้ว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจส่วนใหญ่จะลดลงจากความคาดหวังประโยชน์ แต่ก็ยังเป็นค่าที่ไม่มากเท่าไรนัก

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ในเรื่องของความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการยังเป็นการเน้นย้ำและสนับสนุนหลักการของทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจที่เหล่านักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ทำการค้นคว้าและวิจัยไว้ ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ทำให้เกิดความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ว่าจะสนองความต้องการหรือความคาดหวังประโยชน์ของตนในด้านต่างๆ ซึ่งมีอยู่โดยรวมในระดับปานกลาง จึงมีการเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เพื่อให้เกิดผลตามที่ต้องการหรือคาดหวังไว้ กลายเป็นความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมรายการประเภทนี้ในระดับปานกลางในที่สุด

ส่วนที่ 2 : ผลจากการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

ลักษณะทางประชากรของนักเรียนระดับนี้ที่พบว่ามี ความแตกต่างกันในเรื่องของความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษนั้นได้แก่ อายุ ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทอมที่ผ่านมาและรายได้ของครอบครัว ส่วนในเรื่องของเพศ ประเภทของโรงเรียนที่ศึกษาอยู่ ระดับการศึกษา แผนการเรียนและอาชีพของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง ไม่ทำให้ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนแตกต่างกัน

อายุของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันด้วย โดยผลการวิจัยชี้ว่ากลุ่มนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 16-17 ปี มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่านักเรียนที่มีอายุระหว่าง 16-17 ปี ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่ใกล้จะต้องมีการเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ต้องใช้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในการสอบคัดเลือกวิชาหนึ่ง จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มนี้มีการตื่นตัว ขวนขวายแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนมากเป็นพิเศษ ในขณะที่กลุ่มอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งก็ควรจะกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และถือได้ว่าเป็นนักเรียนกลุ่มที่มีอายุมากกว่ากลุ่มนักเรียนทั่วไปที่เรียนในระดับนี้ เพราะโดยมากนักเรียนที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มักจะมีอายุไม่เกิน 17 ปี ดังนั้น อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนในกลุ่มนี้บางส่วนมิได้มีความคิดที่จะ

ศึกษาต่อในระดับสูง แต่อาจต้องการเรียนจบแล้วประกอบอาชีพทันที จึงไม่คิดว่าตนเองมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนมากมายนัก เป็นผลให้ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มนี้น้อยกว่าในกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 16-17 ปีนั่นเอง

ในเรื่องของนักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมาต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันนั้น โดยนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนวิชาในระดับดีมาก (เกรด 4 หรือ A) มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับพอใช้ (เกรด 2 หรือ C) ระดับผ่าน (เกรด 1 หรือ D) และระดับไม่ผ่าน (เกรด 0 หรือ E) นอกจากนี้กลุ่มที่มีผลการเรียนระดับไม่ผ่านยังมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษต่ำกว่ากลุ่มอื่นคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนดี พอใช้และผ่านอีกด้วย แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับดีมากมีการเรียนรู้และสามารถทำความเข้าใจวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับจากการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีแล้ว ดังนั้น จึงอาจเป็นเหตุให้นักเรียนกลุ่มนี้มีความต้องการที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากภายนอกหรือนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเองให้มากยิ่งขึ้น และยังเป็น การช่วยเสริมสร้างและรักษาผลการเรียนวิชานี้ให้คงอยู่ในระดับดีมากต่อไป เพื่อความภูมิใจของตนเองและครอบครัวด้วย ในขณะที่กลุ่มซึ่งมีผลการเรียนระดับพอใช้ ระดับผ่านและไม่ผ่าน ต้องใช้เวลาในการใส่ใจกับบทเรียนวิชาในชั้นเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผลการเรียนของตนเองดีกว่าเดิม จึงอาจไม่มีเวลาที่จะสนใจหาความรู้จากแหล่งอื่นมากนัก ทำให้ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนระดับดีมาก โดยเฉพาะกลุ่มที่มีผลการเรียนระดับไม่ผ่าน ยังต้องให้ความสนใจกับการศึกษาวิชาในชั้นเรียนหรือตำราเรียนมากกว่าที่จะมีเวลาหาความรู้เพิ่มเติมจากภายนอก จึงส่งผลให้ความต้องการแสวงหาความรู้ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้น้อยกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนระดับอื่นทั้งหมด

สำหรับนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันด้วยนั้น โดยจากผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 80,001-100,000 บาทและ 100,001 บาทขึ้นไป มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท รายได้ของครอบครัวย่อมมีส่วนในการสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ง่ายขึ้นไม่ว่าจะเป็นความรู้ในด้านใดก็ตาม โดยเฉพาะความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างชาติที่ต้องอาศัยการถ่ายทอดจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ หรือแม้แต่การชวนชวรายหา

ความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยตัวนักเรียนเอง ก็ต้องมีการเสียค่าใช้จ่ายมากบ้างน้อยบ้างตามแต่แหล่งที่นักเรียนต้องการหาความรู้ นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้สูง ดังเช่นตั้งแต่ 80,000 บาทขึ้นไป การจะแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษตามที่ตนเองสนใจยิ่งมีโอกาสทำได้มากและหลายทางเพราะไม่มีปัญหาเรื่องของการเงิน และมีเวลาที่จะหาความรู้ได้มากเพราะไม่ต้องช่วยครอบครัวทำงานหารายได้แต่อย่างใด เช่น จะเรียนภาษาอังกฤษที่สถาบันสอนภาษาและหาซื้อหนังสือมาอ่านเพิ่มหรืออาจจะว่าจ้างครูให้มาสอนภาษาอังกฤษที่บ้านอีกก็ย่อมทำได้ แต่ถ้าเป็นนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำเช่น ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน การจะแสวงหาความรู้จากแหล่งที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากคงไม่สามารถทำได้ละตัวนักเรียน และเวลาในการแสวงหาความรู้ก็คงมีไม่มากด้วยเพราะอาจจะต้องช่วยเหลือบิดา มารดาหรือผู้ปกครองทำงานภายในบ้านหรือช่วยครอบครัวหารายได้เพิ่มเติม นอกจากนี้ครอบครัวที่มีรายได้สูง บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมักจะมีอาชีพหรืออยู่ในตำแหน่งงานระดับสูงซึ่งเห็นความสำคัญของการมีความรู้ภาษาอังกฤษ ก็มีส่วนที่จะผลักดันให้บุตรหลานของตนเองแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าในอนาคตด้วย ตรงข้ามกับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ บิดา มารดาหรือผู้ปกครองอาจจะไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของบุตรหลานมากมายนัก และต้องการให้ทำงานหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวมากกว่ามุ่งแต่การเรียนหรือแสวงหาความรู้เพียงอย่างเดียว

การที่ตัวแปรทั้งสามที่กล่าวถึงข้างต้น มีผลให้ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ส่วนตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ เพศ ประเภทของโรงเรียน ระดับการศึกษา แผนการเรียนและอาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างแต่อย่างใด สามารถอธิบายได้ว่า ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเป็นสภาวะทางจิตใจอย่างหนึ่งของตัวนักเรียน ซึ่งต้องมามีผลมาจากแรงผลักดันหรือสิ่งจูงใจต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการที่จะมีความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การกระทำตามความต้องการนั้น ทั้งนี้ จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับแรงผลักดันหรือสิ่งจูงใจนั้นด้วย ตัวแปรอายุ ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและรายได้ของครอบครัว ส่วนแต่สร้างแรงผลักดันหรือสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ดังเช่น อายุของนักเรียนระหว่าง 16-17 ปีจะมีแรงผลักดันมากจากการต้องสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับดีมากของนักเรียนก็เป็นสิ่งจูงใจให้อยากที่จะมีความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมและรักษาระดับการเรียนที่ดีของตนเองไว้ และรายได้ของครอบครัวในระดับสูงมีส่วนสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีโอกาสสามารถแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษได้มากจากการสนับสนุนของครอบครัว

และแสวงหาได้หลายทางโดยไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องของค่าใช้จ่าย ส่วนตัวแปรที่ไม่มีผลจะเห็นได้ว่าเป็นตัวแปรพื้นฐานทั่วไป ที่ไม่มีผลกระทบต่อนิสภาวะทางจิตใจของนักเรียนให้เกิดความต้องการในด้านนี้ได้มากจนทำให้เกิดความแตกต่างได้อย่างเด่นชัดมากนัก

สมมติฐานที่ 2 : พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

จากผลการวิจัยลักษณะทางประชากรในจำนวน 9 ตัวแปรพบว่ามีเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นคือ เพศ ประเภทของโรงเรียนที่ศึกษาอยู่และระดับการศึกษา ที่มีผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรอายุ แผนการเรียน ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทอมที่ผ่านมา อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวไม่มีผลให้เกิดความแตกต่างในเรื่องนี้แต่อย่างใด

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ต่างกัน และเพศหญิงมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทนี้มากกว่าเพศชาย ซึ่ง Greenberg และ Kumata (1968) ได้ระบุไว้ว่าเพศหญิงใช้เวลาในการชมโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย (อ้างถึงใน ยูนล เบญจรงค์กิจ, 2534) ดังนั้น จึงทำให้มีโอกาสในการรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ได้มากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ การรับชมรายการโทรทัศน์ยังน่าจะขึ้นอยู่กับความสนใจของแต่ละบุคคลด้วย ซึ่งวัยรุ่นเพศชายมักจะมีความสนใจในเนื้อหาของรายการที่โหดโผน ตื่นเต้น ผจญภัย จึงสนใจรายการโทรทัศน์ประเภทนี้น้อยกว่าเพศหญิง ทำให้ปรากฏผลว่ามีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการน้อยกว่าก็ได้ เพราะจากการสำรวจของ Palmer (1974) ได้สรุปผลที่สนับสนุนความคิดนี้ว่า รสนิยมและความสนใจในการชมโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาระหว่างชายกับหญิงมีความแตกต่างกัน

ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่ก็มีผลให้พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์แตกต่างกัน นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทนี้มากกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีความสนใจที่จะแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีอื่นเช่น การสอบถามจากเพื่อนหรือคนรู้จักหรือกาอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ด้านนี้มากกว่าที่จะรับชมรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนกลับมีความสนใจที่จะแสวงหา

ความรู้ทางสื่อนี้มากกว่า ดังที่ ประมะ สตะเวทิน (2527) ได้กล่าวถึงขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสาร (Selective Process) คือ การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure) ว่า บุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งข่าวสารต่างๆ ตามความสนใจและความต้องการเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตน ดังนั้น การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนเลือกเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มากกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ก็เพราะสนใจและเห็นว่ารายการเหล่านี้สามารถให้ความรู้ได้ตามที่ตนเองต้องการ พวกเขาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการชมไปแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตนได้ แต่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลหรือสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอาจจะเห็นว่ารายการเหล่านี้เป็นแหล่งความรู้ที่ไม่ตรงกับความสนใจหรือความต้องการของตนเองเท่าไรนัก ความรู้ที่ได้อาจจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของพวกเขาได้มากพอ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ยังได้พบว่าระดับการศึกษาก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความแตกต่างในเรื่องของพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งนักวิชาการสื่อสารก็พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับตัวแปรที่เกี่ยวกับการเปิดรับสาร Schramm และ Porter (1982) ยังได้ระบุไว้ในงานวิจัยของพวกเราว่า สถานีโทรทัศน์สาธารณะ (Public Television) ซึ่งเสนอรายการที่เน้นเนื้อหาเพื่อสาธารณชน รายการที่ให้ความรู้เพื่อการศึกษา มีผู้รับสารเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาน้อย (อ้างถึงในยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534) อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องน่าเสียดายที่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายระดับการศึกษาใดบ้างที่มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษมากหรือน้อยกว่ากัน คงยืนยันได้แต่เพียงว่าตัวแปรระดับการศึกษาของนักเรียน มีผลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้แตกต่างกันเท่านั้น

สำหรับตัวแปรอายุ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมา และรายได้ของครอบครัวแม้ว่าจะมีผลต่อความแตกต่างในความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้ แต่กลับไม่มีผลทำให้พฤติกรรมเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันนั้นเป็นเรื่องที่มีความเป็นไปได้ เพราะต้องไม่ลืมว่าการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษเป็นเพียงวิธีหนึ่งในบรรดาหลายๆ วิธีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้เท่านั้น ซึ่งนักเรียนที่มีอายุ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในเทอมที่ผ่านมาและรายได้ของครอบครัวที่ต่างกัน ตลอดจนมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษที่ต่างกัน อาจจะมีผลแตกต่างกันในการใช้วิธีการอื่นแสวงหาความรู้ด้านนี้ก็ได้

เช่น การถามจากเพื่อนหรือการอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ หรืออื่นๆ ส่วนตัวแปรแผนการเขียน และอาชีพของบิดาหรือมารดา ซึ่งก็ไม่มีผลต่อความแตกต่างในเรื่องความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่แล้ว จึงเป็นเรื่องปกติที่จะไม่มีผลนำไปสู่ความแตกต่างของการมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครได้อย่างเด่นชัดมากนัก

สมมติฐานที่ 3 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานนี้คือ ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษมาก จะมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ประเภทนี้มากด้วย และนักเรียนที่มีความต้องการแสวงหาความรู้ด้านนี้น้อย จะมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ประเภทนี้น้อยด้วย ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า วิธีการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้มีหลายวิธีและหนึ่งในวิธีนั้นคือ การเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่นักเรียนใช้กันมากเพราะมีความใกล้ชิด ใช้ความพยายามและเสียค่าใช้จ่ายน้อย ไม่มีภาระผูกพันมาก ตามรายละเอียดที่ได้อภิปรายไว้ในส่วนของความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษแล้วนั้น อีกทั้งเมื่อพิจารณาในเรื่องของเนื้อหารายการที่ให้ความรู้ประเภทนี้ โดยเฉพาะรายการที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนในอันดับ 1-3 คือ รายการ อี ฟอร์ ทินด์ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ และรายการ เอ อี โอ ฟอรัล ส่วนแต่มีเนื้อหาที่เน้นหนักในการให้ความรู้เรื่องของคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ซึ่งก็เป็นเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการในการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้มากที่สุด (ตาราง 4.12) ดังนั้น เมื่อนักเรียนเกิดความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษก็จะพยายามเข้าถึงเพื่อการรับข่าวสารความรู้จากแหล่งข่าวสารนั้น ซึ่งแม้ว่าจะมีอยู่หลายแหล่ง หลายวิธีก็ตาม แต่ด้วยธรรมชาติของบุคคลที่มักจะเลือกแสวงหาข่าวสาร ความรู้จากแหล่งหรือวิธีที่ใกล้ชิด ไม่ต้องใช้ความพยายามหรือเสียค่าใช้จ่ายมาก ประกอบกับเนื้อหาความรู้ที่ได้จากแหล่งข่าวสารนั้นตรงกับความต้องการของตนคือ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ และเมื่อต้องการมีความรู้ในเรื่องของคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากก็ต้องรับชมรายการประเภทนี้มากด้วย เช่นเดียวกับถ้าต้องการมีความรู้ในเรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษน้อยก็มีการรับชมรายการประเภทนี้น้อย ดังที่ Katz และคณะ (1974) นักวิชาการในทฤษฎีการใช้สื่อและความ

พึงพอใจได้เสนอไว้ว่า ความต้องการในด้านต่างๆ ของบุคคลเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่น่าไปสู่ การเลือกใช้สื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดผลตามที่ตนเองต้องการ ซึ่ง ยูล เบญจรงค์กิจ (2534) ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ในทฤษฎีนี้ว่า พฤติกรรมเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้นๆ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขา แม้ว่าการใช้สื่อมวลชนนั้นจะไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับความต้องการทุกๆ ด้านของมนุษย์ แต่ก็น่าจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการบางอย่าง

สมมติฐานที่ 4 : ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร

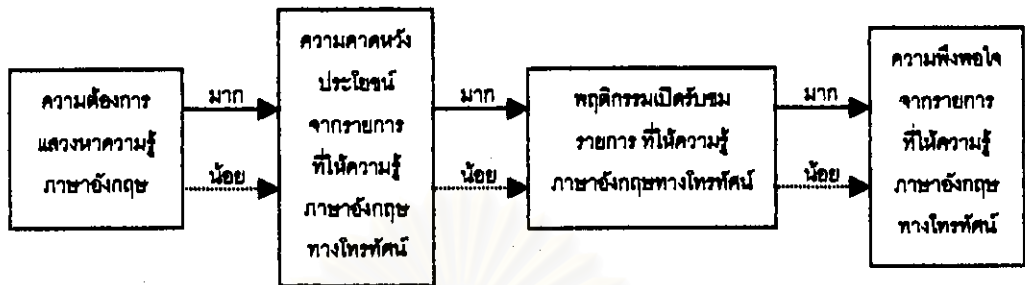
ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานในข้อนี้ โดยตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสมมติฐานข้อ 3 คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความคาดหวังประโยชน์จากรายการประเภทนี้มาก จะมี พฤติกรรมเปิดรับชมรายการมาก แต่นักเรียนที่มีความคาดหวังประโยชน์จากรายการประเภทนี้ น้อยก็จะมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการน้อยด้วย ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อและทฤษฎีการใช้สื่อ เพื่อความพึงพอใจสามารถรองรับการยอมรับสมมติฐานในข้อนี้ได้โดย Alfred Schutz (1972) นักวิชาการในทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อได้เสนอว่า พฤติกรรมของมนุษย์ล้วนแล้วแต่เป็น พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยความตั้งใจ เนื่องจากก่อนที่มนุษย์จะลงมือทำอะไร จะต้องวาดภาพไว้ใน ใจก่อนแล้วว่าเป็นสิ่งที่ตนเองต้องการจะทำ เช่นเดียวกับที่ Katz และคณะ (1974) นักวิชาการใน ทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจได้เสนอไว้ในองค์ประกอบของทฤษฎีนี้ว่า บุคคลมีความ ต้องการในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือสื่ออื่นๆว่าจะสนองความ ต้องการหรือสร้าง ความพึงพอใจตามที่หวังไว้ได้ จึงมีการใช้สื่อมวลชนรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดผล ตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้น เมื่อผลจากการวิจัยเป็นไปตามทฤษฎีทั้งสองนี้และมีบางส่วนเกี่ยวเนื่อง กับผลจากการวิจัยในสมมติฐานที่ 3 ด้วยแสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนมีความต้องการแสวงหา ความรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้เกิดความคาดหวังว่ารายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษจะ สามารถให้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ตามที่ตนเองต้องการ จึงทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเปิดรับ ชมรายการประเภทนี้ ยิ่งนักเรียนมีความต้องการจะแสวงหาความรู้มากเท่าใด ก็จะทำให้เกิดความ คาดหวังประโยชน์จากรายการมากเท่านั้นและจะมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการมากตามไปด้วย เพื่อให้รายการประเภทนี้สนองความต้องการหรือความคาดหวังที่ตนเองได้คิดไว้

สมมติฐานที่ 5 : พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากรายการ

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจที่นักเรียนได้รับจากรายการซึ่งเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับสมมติฐานที่ 3 และ 4 คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้มากจะมีความพึงพอใจมาก และนักเรียนที่มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการน้อยก็จะมี ความพึงพอใจน้อยด้วย ผลของสมมติฐานข้อนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจในส่วนปลายของทฤษฎี ซึ่งเริ่มมาจากผลของสมมติฐานข้อ 3 และ 4

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของการอธิบายผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อที่มีความเชื่อมโยงกัน จึงได้นำข้อสรุปที่เป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจของ Katz และคณะ (1974) มาเสนอไว้อีกครั้งหนึ่งดังนี้ ทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจมีจุดเริ่มต้นจากสภาพจิตใจและสังคมที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความต้องการในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือสื่ออื่นๆว่าจะสนองความต้องการหรือสร้าง ความพึงพอใจตามที่หวังไว้ได้ จึงนำไปสู่การเลือกใช้สื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดผลตามที่ต้องการและบางครั้งก็ก่อให้เกิดผลอย่างอื่นที่ไม่ได้คาดหวังไว้ตามมาด้วย (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534) เมื่อนำทฤษฎีนี้มาขยายความจากผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อรวมกัน จึงสรุปได้ดังนี้คือ เมื่อนักเรียนมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้เกิดความคาดหวังว่ารายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษจะสามารถให้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ตามที่ตนเองต้องการ เช่น ความคาดหวังในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน การได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น ได้ฝึกการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้ และเมื่อรับชมรายการแล้วก็จะพบว่ารายการนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังประโยชน์ของพวกเขาจนเกิดเป็นความพึงพอใจได้หรือไม่ ในด้านใดบ้างและมากหรือน้อยเพียงไร เช่น ความพึงพอใจในเรื่องของการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน การได้ทราบความหมายของคำศัพท์และสำนวนในภาษาอังกฤษมากขึ้น ฟังสำเนียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนขึ้น เป็นต้น และจากความสัมพันธ์ในเชิงบวกของผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อนี้แสดงว่า นักเรียนที่มีความต้องการแสวงหาความรู้มาก จะเกิดความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มาก ทำให้มีการเปิดรับชมรายการประเภทนี้มากและนำไปสู่ความพึงพอใจที่ได้รับจากรายการมากด้วย ในขณะที่นักเรียนที่มีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษน้อยจะเกิดความคาดหวังประโยชน์จากรายการประเภทนี้น้อย ทำให้มีการเปิดรับ

ชมรายการน้อย ความพึงพอใจที่ได้รับจากรายการก็มีน้อยด้วย ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพ เพื่อความชัดเจนได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 6 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วน คือ พบว่า ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เป็นตัวแปรเดียวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียน แต่ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีผลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการแต่อย่างใด การที่ผลวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษซึ่งแม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนในระดับนี้ดังผลตามสมมติฐานข้อ 3 นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น เมื่อนำมาเป็นตัวแปรที่ใช้อธิบายพฤติกรรมเปิดรับชมรายการร่วมกับความคาดหวังประโยชน์จากรายการตามสมมติฐานในข้อนี้ จึงไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียน แต่ความคาดหวังประโยชน์จากรายการซึ่งมีผลยืนยันตามสมมติฐานข้อ 4 ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียนเช่นกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงกว่า แม้ว่าจะไม่สูงมากนักก็ตาม

การที่ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ อาจเป็นผลมาจากการที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครสามารถแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษตามความต้องการของตนได้จากหลายแหล่งและหลายวิธี การรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เป็นเพียงแหล่งหรือวิธีหนึ่งเท่านั้นที่นักเรียนจะแสวงหาความรู้ด้านนี้ได้ ดังนั้น เมื่อนักเรียนมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ จึงไม่จำเป็นต้องรับชมรายการประเภทนี้เสมอไป ในทาง

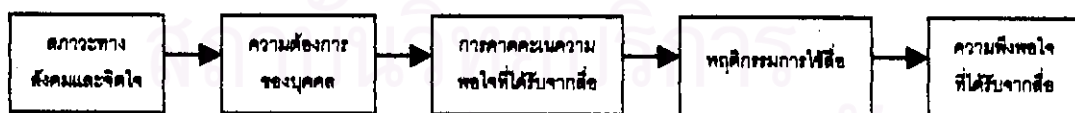
กลับกัน นักเรียนที่รับชมรายการประเภทนี้ก็อาจจะไม่ต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษก็ได้ อาจจะชมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างเดียว แล้วไปแสวงหาความรู้ด้านนี้จากแหล่งอื่นแทน แต่ความคาดหวังประโยชน์ควรจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนเกิดความคาดหวังประโยชน์จากรายการประเภทนี้ ก็จะนำไปสู่การเปิดรับชมรายการ เพื่อดูผลว่ารายการเหล่านี้จะเป็นไปตามความคาดหวังและสนองความต้องการของตนได้หรือไม่เกิดเป็นความพึงพอใจต่อนักเรียนเองในท้ายที่สุด ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจ นั่นเอง

สมมติฐานที่ 7 : ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการรับชมรายการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยในข้อนี้เป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วนคือ เมื่อนำความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ มาร่วมกันอธิบายความพึงพอใจจากการชมรายการประเภทนี้ของนักเรียน มีเพียงความคาดหวังประโยชน์และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ เท่านั้นที่สามารถอธิบายความพึงพอใจได้ ในขณะที่ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีอิทธิพลหรือสามารถอธิบายความพึงพอใจจากการชมรายการของนักเรียนได้เลย

การที่ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจจากการชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับนี้ก็สามารรถอธิบายต่อเนื่องจากที่ได้อภิปรายไว้ในสมมติฐานข้อ 6 ว่า เมื่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษสามารถกระทำได้จากหลายแหล่ง หลายทางตามความต้องการของนักเรียน ไม่เฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นการแสวงหาความรู้จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เพียงแหล่งเดียวเท่านั้น จึงเป็นไปได้ว่าแม้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ก็ไม่จำเป็นต้องมีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการประเภทนี้เสมอไป เพราะหาความรู้จากแหล่งอื่นได้อีกมากมาย ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้หลังจากที่มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ แล้วเท่านั้น ถ้านักเรียนมีความต้องการแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่น พฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ ก็ไม่เกิดขึ้น ความพึงพอใจก็เกิดขึ้นไม่ได้ ถึงแม้ว่าความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการฯ ตามที่ได้แสดงผลไว้จากการทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น ความต้องการแสวงหาความรู้

ภาษาอังกฤษจึงไม่สามารถมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจจากการชมรายการ ของนักเรียนได้เมื่อถูกนำมาอธิบายร่วมกันกับตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลสูงกว่า และจากผลของการทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ที่พบว่าความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการ ของนักเรียน ก็ยังยืนยันได้ว่าตัวแปรความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษไม่น่าที่จะมีอิทธิพลหรือสามารถอธิบายความพึงพอใจจากการชมรายการ ได้ ส่วนตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากรายการ และพฤติกรรมเปิดรับชมรายการ ที่ปรากฏผลว่ามีอิทธิพลต่อความพึงพอใจจากการชมรายการ ก็มีผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่พบว่าความคาดหวังประโยชน์จากรายการ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเปิดรับชมรายการซึ่งต่อเนื่องกับผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อ 5 ที่พบว่า พฤติกรรมเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากรายการมาช่วยสนับสนุนผลในข้อนี้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากแบบจำลองของทฤษฎีที่แสดงไว้ว่าการคาดคะเนความพอใจที่ได้รับจากสื่อซึ่งก็คือ ความคาดหวังประโยชน์ พฤติกรรมการใช้สื่อและความพึงพอใจ เป็นตัวแปรที่อยู่ต่อเนื่องกันในแบบจำลองและมีความเกี่ยวพันกันอย่างเด่นชัดจากตัวแปรหนึ่งนำไปสู่อีกตัวแปรหนึ่งคือ ถ้าบุคคลไม่มีความคาดหวังจากสื่อ ก็จะไม่มีการใช้สื่อ และจะไม่เกิดความพึงพอใจตามความคาดหวังจากการใช้สื่อนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีความคาดหวังจากสื่อ ก็จะมีพฤติกรรมการใช้สื่อ และจะพบว่ามีความพึงพอใจตามความคาดหวังของตนหรือไม่ ในขณะที่ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษแม้ว่าจะเป็นตัวแปรที่อยู่ต่อเนื่องกับความคาดหวังประโยชน์ก็ตาม แต่อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลที่กล่าวไว้ข้างต้นจึงแสดงผลว่าไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจจากการชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้แต่อย่างใด

แบบจำลองทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ควรจะนำรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมใน 3 อันดับแรกคือ รายการ อี ฟอร์ ทินส์ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ และรายการ เอ อี ไอ ฟอริ ยู ไปใช้ประกอบในการสอนวิชานี้ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ จูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนวิชานี้มากขึ้น และยังช่วยเผยแพร่แหล่งความรู้ที่ดีและประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับนักเรียนอีกด้วย
2. รายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ควรมีเนื้อหาเพิ่มเติมในเรื่องของการสนทนาได้ตอบ การให้ฝึกทักษะการฟังให้มากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าเป็นเนื้อหาที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการแสวงหาความรู้มากเป็นอันดับ 2 และ 3 รองจากคำศัพท์ และรายการที่มีอยู่ในปัจจุบันก็จะเน้นการให้ความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นหลักอยู่แล้ว จึงควรจะมีเนื้อหาที่นักเรียนต้องการหรือสนใจในด้านอื่นให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
3. ผู้ผลิตรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ซึ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรผลิตรายการให้มีรูปแบบที่สนุกสนานและน่าสนใจ ให้ความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิงโดยคำนึงถึงการถ่ายทอดเนื้อหาที่มีประโยชน์ตรงกับความต้องการของนักเรียนและเลือกช่วงเวลาในการออกอากาศให้สะดวกและเหมาะสมต่อการรับชมด้วย ซึ่งจากการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัย 3 ประการแรกที่ทำให้นักเรียนชอบชมรายการประเภทนี้
4. ควรมีการจัดทำรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ในรูปแบบของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาไทยประกอบ และมีเนื้อหาสอดแทรกความบันเทิงให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแหล่งให้การศึกษาและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ เพราะจากการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีความต้องการรายการประเภทนี้อยู่อีกมาก

5. ควรผลิตรายการให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในด้านความบันเทิง ความรู้ การเสริมสร้างเอกลักษณ์และเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับรายการประเภทนี้โดยตรง เพราะจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ เหล่านี้ลดลงจากความคาดหวังประโยชน์
6. ควรมีรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ซึ่งมีเนื้อหาให้ความรู้ภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นประโยชน์ในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยให้มากกว่านี้ เพราะสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่คือ เพื่อต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยให้ได้ และจากการวิจัยพบว่าความพึงพอใจจากรายการในเรื่องนี้หรือในด้านความรู้ยังมีอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ในขณะที่ความพึงพอใจในด้านความบันเทิงกลับอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยแบบเจาะลึกเกี่ยวกับรายการต่างๆ ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ทั้งในด้านกระบวนการผลิต รูปแบบ เนื้อหาและอื่นๆ เปรียบเทียบให้เห็นถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละรายการที่มีต่อพฤติกรรมเปิดรับชมรายการของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายการที่ได้รับความนิยมจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 รายการที่พบจากงานวิจัยครั้งนี้ (รายการอี พอร์ ทินส์ รายการ ฟุต ฟิต ฟอ ไฟ และรายการ เอ อี ไอ พอร์ยู)
2. ควรมีการทำวิจัยถึงประสิทธิผลในการให้ความรู้ภาษาอังกฤษของรายการโทรทัศน์ประเภทนี้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายว่า ช่วยทำให้มีความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากเดิมจริงหรือไม่ มากน้อยเพียงไร หรือทำให้ผลการเรียนในวิชานี้ดีขึ้นจากเดิมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจากการวิจัยพบว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้นักเรียนระดับนี้มีพฤติกรรมเปิดรับชมรายการ
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อหรือสื่อมวลชนอื่นที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษ เช่น คอสมอนีให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางหนังสือพิมพ์ หรือรายการวิทยุที่ให้ความรู้หรือใช้ภาษาอังกฤษต่อการสนองความต้องการ ความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะได้เปรียบเทียบถึงความสามารถในการทำหน้าที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษของสื่อมวลชนต่างๆ ต่อนักเรียน